

Mündliche Note / participatiecijfer

Tips & Good practices

Opzet

- Voorstelronde
- Presentatie: wat is het participatiecijfer?
- Interactie: vragen en discussie
- Afsluting: vragen, opmerkingen, aanvullingen etc.

Wat is het participatiecijfer?

- *Mündliche Note* vs. P-cijfer
- Niet alleen kijken naar schriftelijke toetsen: geen momentopname, maar breder zicht op de ontwikkeling van individuele lln.
- Vakcijfer
- Geen vaste formules: in Nederland helemaal geen regels, in Duitsland e.e.a vastgelegd in schoolwetgevingen, maar veel vrijheid.

Wat wordt er beoordeeld?

- *Mündliche Mitarbeit*. Zowel kwalitatief als kwantitatief
 - * vragen stellen
 - * antwoord geven
 - * deelnemen aan discussies etc.
- Ook beoordeeld kunnen worden:
 - * voorbereiding (huiswerk/leerwerk/materiaal op orde)
 - * relevant gedrag en vaardigheden als samenwerking, zelfstandigheid, afspraken nakomen, verantwoordelijkheid nemen

Doelen

- Leerlingen activeren + hen medeverantwoordelijk maken voor het verloop en de opbrengst van de lessen
- Leerlingen ook op andere kwaliteiten dan kennis beoordelen
- Ontwikkeling van leerlingen in de beoordeling betrekken / zichtbaar maken
- Kritisch denken bevorderen

Observeren en beoordelen

- Aanbevolen wordt observaties direct vast te leggen
- Eigen manier vs. afstemming met collega's
- Selecteren van de te observeren leerlingen?
- Observaties + beoordelingen aanvullen met zelfevaluaties

Voordelen van een p-cijfer

- Beter zicht op de ontwikkeling van individuele lln.
- Schriftelijk zwakke lln krijgen meer kans zich te bewijzen
- Dynamischere lessen (maar ook meer orde)
- Meer plezier voor de docent (en voor lln.)
- Kan in het mvt-onderwijs worden ingezet om het spreken in de doeltaal te bevorderen en te beoordelen
- Sluit andere onderwijsvernieuwingen niet uit

Moeilijkheden

- Probleem van objectiviteit → daarom transparantie heel belangrijk!
- (Nog) geen vaste formats
- Hoe om te gaan met verschillen tussen IIn?
- Tijdsintensief / veel administratie

Aanbevelingen

- Inspiratie opdoen bij ervarener collega's (Nederlands of Duits)
- Steun vanuit schoolleiding zoeken
- Zorgen dat IIn het p-cijfer “voelen” in het eindcijfer
- Goede voorbereiding!
 - * Doel, beoordelingscriteria, registratie, terugkoppeling
- Positief presenteren van het p-cijfer
- Blijven evalueren en indien nodig aanpassen
- Blijven overleggen en afstemmen met collega's

Opdracht

1. Welke criteria zouden jullie in ieder geval opnemen in je beoordelingsformulier?
2. Welke criteria vinden jullie niet gepast om te gebruiken voor een p-cijfer?
3. Op welke manier zouden jullie de mate aangeven waarin een leerling wel/niet aan een criteria voldoet (denk aan schalen, cijfers, symbolen)?

Voorbeelden beoordelingscriteria

- Leerling doet uit zichzelf mee / gaat uit zichzelf aan het werk.
- **Leerling is op tijd aanwezig in de les.**
- Leerling stelt vragen en geeft antwoorden.
- **Leerling toont eigen initiatief.**
- Leerling heeft zijn huiswerk op orde.
- **Leerling is in staat verbanden te leggen tussen de nieuw geleerde stof en reeds bekende lesstof.**
- Leerling heeft de benodigde materialen bij zich.
- **Mondelinge bijdragen van de leerling zijn inhoudelijk correct.**
- Leerling plant zijn eigen werk goed in en werkt gestructureerd.
- **Leerling maakt in de doeltaal gebruik van de geleerde grammatica en woordenschat.**
- Leerling is gericht op zijn werk/opdrachten vs. leidt zichzelf/andere leerlingen af.
- **Leerling steekt regelmatig zijn vinger op om iets te vragen of te zeggen.**
- Leerling raakt met zijn mondelinge bijdragen de kern van de zaak.
- **Leerling heeft aandacht voor docent en medeleerlingen.**
- Leerling gebruikt in zijn mondelinge bijdragen vaktaal en vermijdt omgangstaal.
- **Op een vraag geeft de leerling een constructieve en relevante reactie.**
- Leerling levert op tijd zijn werk in.
- **Leerling gebruikt de doeltaal en doet dit consequent.**
- Leerlingen heeft zijn fouten n.a.v. de bespreking verbeterd.
- **Leerling maakt aantekeningen.**
- Presentaties zijn goed voorbereid zodat ze soepel en goed verlopen.
- **Leerling houdt zich aan regels en afspraken.**
- Leerling werkt lange tijd zelfstandig aan zijn taken.
- **Leerling gaat met zijn mondelinge bijdragen in op die van anderen.**
- Leerling klooit wel/niet met zijn mobiel
- **Leerling komt gemaakte afspraken na.**
- Leerling kan in de doeltaal uitdrukken wat hij bedoelt.
- **Leerling reflecteert op zijn eigen werk en leerresultaten.**
- Leerling neemt in groepsverband verantwoordelijkheid voor het proces en het resultaat.
- **Leerling helpt medeleerlingen waar nodig.**
- Leerling is respectvol tegenover leerlingen en docenten.
- **Leerling kan omgaan met kritiek.**
- Leerling draagt zelfstandig bij aan het oplossen van conflicten.

Meer informatie

- <https://duitslandinstituut.nl/artikel/11064/opinie-participatiecijfer-werkt>
- <https://duitslandinstituut.nl/artikel/18/opinie-stimuleer-leerlingen-naar-duits-voorbeeld>
- <http://www.ru.nl/nachbarsprache-nl/wetenschappelijk-nieuws/artikelen/afkijken-buren/>
- Vragen of contact: Judith Smits,
jhdsmits@gmail.com